

الزام تامین نقدینگی در شرایط کرونا به قلم مسعود توتونچیان، مدیرعامل صنایع غذایی سحر



صنایع غذایی در ایران دوره خاصی را پشتسر می‌گذارد. توسعه روزافزون این صنعت که کشور را در تامین نیازهای داخلی به سمت خودکفایی سوق می‌دهد از یک سو و توسعه زنجیره‌های تامین این صنعت از تامین مواد اولیه گرفته تا ماشین‌آلات موردنیاز و بسته‌بندی و... از سوی دیگر همگی توجه ویژه به نیازهای این صنعت را گوشزد می‌کند.

در این بین اما مسائل مختلفی وجود دارد که برای نیل به این هدف باید مدنظر قرار گیرد که یکی از آنها مساله تامین منابع و نقدینگی است. با توجه به اینکه مواد اولیه صنایع غذایی عمدتاً از محصولات زراعی و باغی تشکیل شده و بازه زمانی تامین این محصولات منحصر به چند ماه تا بعضاً چند روز بوده و با توجه به شرایط اقلیمی و آب و هوایی کشورمان عمدتاً با همزمانی تامین محصولات مواجه هستیم قطعاً تامین نقدینگی و سرمایه در گردش یکی از دغدغه‌های مهم ما بوده و با این مساله درگیر هستیم. همچنین تولید برخی محصولات (با توجه به مطالبی که در بالا عنوان شد) باید در بازه دو یا سه هفته انجام شده و فروش این محصولات موکول به یکسال و تا فصل بعدی تولید خواهد بود. پس حجم پیش‌بینی‌شده برای مصرف یکساله باید در این بازه چند هفته تامین شود. در این بین

خواب سرمایه یکی از دلایل کمبود سرمایه در گردش واحدهای صنعتی است.

به این مهم باید افزایش قیمت‌های لحظه‌ای محصولات را نیز افزود که در اکثر موارد منجر به عدم تحقق پیش‌بینی‌های صورت گرفته و بعضاً تشدید کسری منابع یا عدم تحقق جذب میزان موردنیاز محصولات خواهد شد؛ اما مشکل اساسی درخصوص تامین و تجهیز منابع مالی به بحث مطالبه وثایق بازمی‌گردد. نباید مبنای تامین سرمایه در گردش برای تولیدکنندگان وثیقه باشد بلکه باید سوابق مدیران و حسن سوابق شرکت‌ها ملاک تضامین قرار گیرد. در مورد صنایع خوشنام که کوچک‌ترین معوقه بانکی نداشته و تاکنون تاخیر پرداخت اقساط تسهیلات ندارند ارائه وثایق باید آخرین مورد درخواستی تضامین در نظر گرفته شود.

اهلیت، ظرفیت، شخصیت و دانش و استعداد مدیران صنعتی باید مورد بررسی قرار گرفته و ملاک اعطای تسهیلات به واحدهای صنعتی باشد. با فراهم آوردن تسهیلات و حفظ واحدهای صنعتی تبدیلی کشاورزی، کشاورزی این مرز و بوم حفظ شده و حفظ و توسعه کشاورزی از مهاجرت کشاورزان به حاشیه شهرها پیشگیری کرده و کشاورز به حفظ اشتغال و ماندن در روستا تشویق می‌شود و این امر یک سرمایه‌گذاری ملی است.

این موضوعات خصوصاً زمانی اهمیت بیشتری می‌یابد که کشور و دنیا به دلیل موضوع کرونا در شرایط ویژه‌ای قرار دارد. به همین دلیل موضوعاتی مانند تامین نقدینگی باید در دستور ویژه صنایع مختلف از جمله صنعت غذایی قرار گیرد چراکه شرکت‌ها بخشی از درآمدهای خود را از دست داده و فروش آنها محدود شده است. با توجه به شیوع ویروس کووید-۱۹ از ابتدای سال جاری میلادی در بخش وسیعی از جهان و محدودیت‌ها و مشکلاتی که از آن ناشی شده بارها شنیده‌ایم که دنیا در حال تغییر بوده و جهان پس از کرونا با جهان پیش از آن متفاوت خواهد بود. این مساله تاثیر عمده‌ای بر صنعت غذا و رستوران‌داری داشته و دارد و بخش بزرگی از این کسبوکار را برای همیشه به تعطیلی کشانده است.

با وضع محدودیت‌های حضور در اماکن شلوغ و سایر قوانین پیشگیرانه طبعاً گرایش به مصرف مواد غذایی کنسرو شده افزایش یافته و تقاضا در این بخش افزایش یافته است. در بازار مواد غذایی ایران عینه شاهد کاهش چشمگیر مصرف مواد غیربسته‌بندی و فله‌فروشی آنها هستیم.

جدا از سایر کشورها و فرهنگ‌های متفاوت مصرف در این کشورها نکته مهم این است که در کشور ما اغلب دید آگاهانه‌ای نسبت به محصولات کنسروی وجود ندارد و اکثراً این محصولات را حاوی مواد نگهدارنده دانسته و نسبت به مصرف این محصولات رغبت چندانی ندارند. الزاماً در این خصوص باید اطلاع‌رسانی و آگاهی‌سازی جدی صورت گیرد تا مردم ما با فرآورده‌های تولید محصولات غذایی آشنا شده و بدانند که این محصولات طی فرآیند پاستوریزاسیون و استریلیزاسیون نیازی به افزودن مواد نگهدارنده نداشته و تا تاریخ تعریف شده بدون ایجاد هیچ‌گونه مشکلی قابلیت مصرف دارند.

در همین خصوص لازم به ذکر است که کارخانه‌های معتبر صنایع غذایی با بهره‌گیری از دانش و تخصص کارشناسان زبده صنایع غذایی و کنترل کیفیت مقیم که نماینده سازمان‌های ذی‌ربط (سازمان استاندارد و غذا و دارو) نیز هستند به‌صورت مداوم به پایش خطوط تولیدی خود پرداخته و فرآورده تولید را از ارسال محصول از مزرعه به کارخانه و ورود مواد اولیه و بسته‌بندی تا تولید محصول و ارسال آن به بازار و پس از آن نیز رصد کرده و در تمام مراحل به‌عنوان نماینده و امین سازمان‌های مذکور باید پاسخگوی بروز مشکلات در هر مرحله از این فرآیند باشند.

این درست است که شاید محصولات کنسروی و کمپوت‌ها دارای ارزش غذایی به میزان محصولات تازه نباشند اما شیوه‌های جدید زندگی، مصرف این محصولات را ناگزیر کرده است، پس باید با شناساندن فواید و خواص محصولات کنسروی و خدماتی که این صنعت به بخش کشاورزی ارائه می‌کند مصرف محصولات بهداشتی و سلامت‌محور را به‌عنوان یک فرهنگ، هر چه بیشتر به مردم شناساند.

همچنین باید به این موضوع اشاره کرد که آزادسازی ارز (که امیدواریم ناشی از تحریم‌ها نباشد) ادامه یابد. آزادسازی ارز باعث بالا رفتن قیمت محصولات شده و این موضوع باعث می‌شود که در سطح بین‌المللی نیز شاهد افزایش قیمت‌ها باشیم؛ و این موضوع امیدوارکننده است.

حذف یارانه ارز باعث خواهد شد که استقبال از محصولات داخلی بیشتر شده و کشاورزان با رغبت بیشتری به کشت محصولات و توسعه زمین‌های کشاورزی پرداخته و به سمت خودکفایی حرکت کنند. بدیهی است که خودکفایی اقتصادی باعث ایجاد اشتغال و مهارت‌های اجتماعی خواهد بود.